

Методически аспекти на прилагането на изкуствен интелект в обучението по технологии и предприемачество за подпомагане на кариерното ориентиране на учениците

Актуалност на проблема

Съвременни предизвикателства

Бързо развитие на изкуствения интелект

- Трансформация на пазара на труда

Автоматизация

- Трансформация на професиите
- Дигитализация на трудовите дейности

Дигитални компетентности

- Ключова компетентност на пазара на труда
- Нарастващо значение

Ранно ориентиране

- Нарастваща необходимост
- Стратегически приоритет в образованието

Кариерно ориентиране в училищното образование

Кариерното ориентиране включва дейности:

Кариерно информирание

Кариерно консултиране

Кариерно обучение

✓ Основна цел
професионално самоопределение,
професионален избор, развитие на
кариерни умения на личността

Възможности на генеративния изкуствен интелект в кариерното ориентиране

Генеративният ИИ може да:

- Генерира текстово съдържание
- Предоставя информация за професии
- Подпомага анализа на компетентности
- Предлага образователни и професионални пътеки
- Подпомага кариерното планиране

Примери за инструменти

ChatGPT

Gemini

Copilot

Perplexity

NotebookLM

Рискове и ограничения

Генериране на фактически неточности

Липса на автоматична проверка на достоверността

Алгоритмични пристрастия и ограничения на данните

Прекомерно доверие в ИИ
Некритично приемане на генерираната информация

Необходими умения

Критично мислене

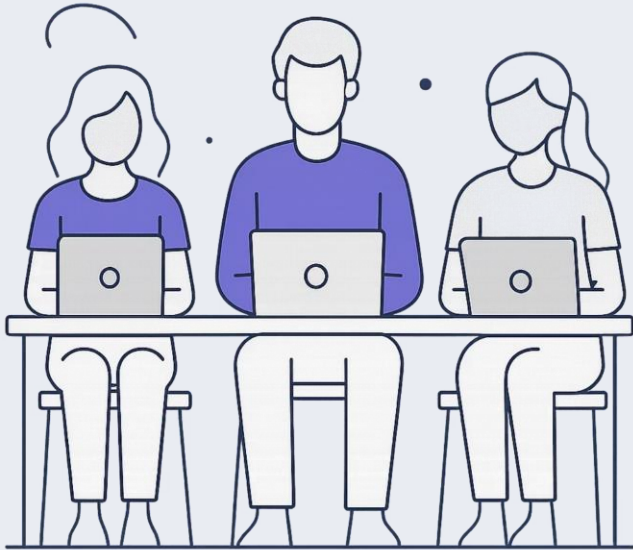

Дигитална грамотност

Проверка на достоверността

Технологии и предприемачество – възможности за кариерно ориентиране

VIII клас

- **Различни професии и професионални направления**
- **Трудова среда и условия**
- **Лични интереси и мотивация**

IX клас

- **Необходимите квалификации**
- **Ключови компетентности**
- **Планиране на кариерата**
- **Личен кариерен план**

Учебни програми по технологии и предприемачество за VIII и IX клас, МОН.

Таксономия на Блум и изкуствения интелект

Пример за приложение

- Изследване на професии с ИИ
- Анализ и оценяване на информацията
- Сравняване на професионални възможности
- Създаване на личен кариерен план

Примерни учебни дейности

Дейност 1: „Помощ от изкуствен интелект“

- Изследване на професии с помощта на изкуствен интелект
- Анализ на получената информация
- Рефлексия и оценка на резултатите

Дейност 2: „ИИ като кариерен консултант“

- Анализ на интереси, способности и предпочитания
- Изготвяне на индивидуален кариерен план

Предизвикателства пред учителя

**Компетентност за работа
с изкуствен интелект**

**Проверка на
достоверността**

Верификация с
надеждни източници

**Подбор на подходящи
инструменти**

Безопасни платформи
за учениците

**Баланс между
технологии и критично
мислене**

ИИ подпомага, не
замества мисленето

**Насочване на
учениците**

Фасилитиране

Заклучение

ИИ като педагогически инструмент - не замества учителя, а го допълва.

ⓘ Бъдещи насоки

Необходими са **емпирични изследвания** в реална учебна среда.

Благодаря за вниманието!

Д-р Десислава Александрова · ЮЗУ „Неофит Рилски” –

Благоевград

desislava_alexandrova@swu.bg

ПРОМПТ 1. Откриване на подходящи професии

Аз съм ученик в VIII клас. Интересувам се от [предмети/дейности]. Моите силни страни са [изброй]. Предложи 10 професии, които биха били подходящи за мен. За всяка професия опиши основните задължения, необходимите умения и възможностите за развитие.

ПРОМПТ 2. Анализ на личните интереси

Действай като кариерен консултант. Задай ми 10 въпроса за моите интереси, способности и предпочитания. След отговорите ми направи анализ и предложи подходящи професионални направления.

ПРОМПТ 3. Професия на бъдещето

Кои професии ще бъдат най-търсени през следващите 10 години? Представи ги в таблица с описание, необходими умения и възможности за реализация.